

Eigenzinnig & gastvrij

Elzas

De Noord-Franse Elzas biedt, op een krappe 650 km vanaf Utrecht, alle ingrediënten voor een ontspannen vakantie. Ook in december, want de Elzassers verstaan de kunst om de adventstijd uitbundig en met een flinke vleug Franse charme te vieren.

4 dagen Elzas culinair vanaf € 259,- p.p.

Arke biedt lezers van *Arts en Auto* gelegenheid te genieten van de Elzas tijdens een culinair arrangement per eigen auto. Inbegrepen zijn 3 nachten met ontbijt in een gedeelde 2-psk in het Grand Hotel Bristol in Colmar, koffie met lekkernij, 1 x diner (streekgerecht) in Brasserie l'Auberge, 1 x driegangendiner in hotelrestaurant Rendez-vous de Chasse (met Michelinster), en een wijnroute inclusief wijn- en Munsterkaasproeverij. Prijs p.p. € 259,- van januari t/m maart; € 299,- met Kerst en van april /m augustus. Voor meer informatie, voorwaarden en boekingen, www.arke.nl/artsenauto.

Albert Schweitzer, het Vrijheidsbeeld en de kerstboom. Het lijken drie totaal verschillende grootheden, maar ze hebben iets essentieels gemeen. Alle drie hebben ze hun wortels in de Elzas, de Noord-Franse streek die tussen Rijn en Vogezes ligt ingeklemd. Albert Schweitzer werd geboren in het wijndorp Kaysersberg, waar in zijn geboortehuis een museum is ingericht. De ontwerper van het Vrijheidsbeeld, Frédéric Bartholdi, komt uit Colmar. De stad eert hem met een kleine uitvoering van 's werelds beroemdste beeld. En de kerstboom, dat is een verhaal apart. De Elzassers schermen graag met het feit dat de kerstboom door hen werd bedacht. Elk jaar rond deze tijd is het bewijs te zien in de wondermooie Bibliothèque Humaniste in Sélestat. In een gemeentelijk kasboek uit 1521 staat een bedrag van vier schilling, betaald aan de man die tot 21 december de *meyen* (middeleeuws voor kerstbomen) in het stadsbos moest bewaken. Daarmee bevat dit boek de oudste vermelding van het fenomeen kerstboom. En daar zijn ze trots op in Sélestat en omgeving.

Hoogtepunt

De Elzassers hechten zwaar aan hun identiteit en tradities. De verklaring daarvoor ligt in het feit dat de streek eeuwenlang speelbal was van Franse en Duitse machthebbers, aan weerszijden van de Rijn. Nu eens was de streek Frans, dan weer Duits. Qua sfeer is de Elzas nu Frans noch Duits, maar vooral zichzelf: vakwerkdorpen en wijngaarden tegen elke helling, een rijkdom aan sagen en legenden, ooievaars, kastelen, gastvrije wijnkelders, salons de thé en restaurants met stevige kost (worst, aardappels, zuurkool met Riesling).

De adventstijd is hier, na de wijnoogst, het hoogtepunt van het jaar. Het aantal kerstspelen en -markten, proeverijen, vertellingen en tentoonstellingen is schier oneindig. Vanaf 25 november, de naamdag van de heilige Catharina, gaan de vakwerkdorpen vier weken schuil onder guirlandes van licht en de geuren van warme wijn, gepofte kastanjes en versgebakken *gateaux*. Zoals Riquewihir. Het hele jaar pronkt dit kleine wijndorp met het predicaat *un des plus beaux villages de la France*. Maar in december lijkt het helemaal uit een verhaal van Anton

Pieck te zijn weggelopen. De Elzassers verstaan de kunst om de decembermaand weliswaar uitbundig maar toch smaakvol en met een flinke vleug Franse charme te vieren. Elk dorp – hoe klein ook – doet mee. Ook al zijn het soms niet meer dan vijf warmverlichte stalletjes rond het monument voor de gevallen van la Grande Guerre.

Vergezichten

Kaysersberg, Thann, Munster, Eguisheim, Obernai: het is niet moeilijk de mooiste dorpen aan de voet van de Vogezes te vinden. De bewegwijzerde Route des Vins d'Alsace voert van Wasselonne, ter hoogte van Straatsburg, naar Thann: 170 km langs wijngaarden en wijndorpen. Tussen de wijnstokken verscholen ligt een wereld aan wandelpaden en bewegwijzerde wandelroutes. Een klein ommetje, een steviger tocht met hoogteverschillen of een meerdaagse wandeling: alles kan. Met een beetje geluk hangen de laatste felgekleurde herfstbladeren nog aan de bomen. En altijd zijn er de vergezichten over de wijndorpen en het Rijndal. Wie iets hoger de hellingen opgaat, de Vogezes in, kan in december vaak al langlaufen.

Hooggelegen ligt ook kasteel Haut-Koenigsbourg. Maar liefst 800 jaar geschiedenis torent hier bij Orschwiller bijna 800 meter boven het Rijndal uit. Een geschiedenis van roofridders, bisschoppen, brandstichtende Zweden en megalomane keizers, dat vraagt om een bezoekje. Zeker in deze tijd van het jaar, want in de zomer is de kans groot dat je hier door een legioen medetoeeristen onder de voet wordt gelopen.

De Elzas mag dan eigenzinnig zijn, wat ze gemeen heeft met de rest van Frankrijk is dat men de tijd neemt voor de maaltijden. In restaurant-café-boucherie Edel in Eguisheim zitten de gasten onder tl-licht bijna in de vitrines met vleeswaren, toetjes en taarten. Buiten is het koud, binnen verwarmt de *patronne* haar gasten met haar tartelettes en quiches, vergezeld door koele pinots blanc. De *patronne* lijkt symbool te staan voor haar streek; hoe koud het buiten ook is, in de Elzas is het altijd warm. <

Een goede uitvalsbasis voor een bezoek aan de Elzas is Colmar, ca. 650 km van Utrecht. Op 50 km van Colmar ligt de mooie Duitse stad Freiburg. Naar Straatsburg, aan de noordzijde van de Elzas, is het 75 km. Meer info: Frans Bureau voor Toerisme 0900 - 112 23 32, www.franceguide.com.

